Instrukcja wykonania ćwiczenia 2 z metod obliczeniowych w nauce i technice

1. Ćwiczenie jest poświęcone badaniu zależności błędu metody elementów skończonych od liczby stopni swobody dla różnych rozwiązań i sposobów zagęszczania siatki: równomiernego oraz adaptacyjnego (tzn. z dzieleniem lub podwyższaniem stopnia p tylko elementów z największym błędem).

Wspomnianą zależność przedstawia się za pomocą wykresu, w którym na osi poziomej odznacza się $\log_{10}$ z liczby stopni swobody, a na osi pionowej $\log_{10}$ z błędu.

Wykres taki nazywa się wykresem zbieżności.

- 2. Należy wykonac ćw2 posługując sie tematem podanym w pliku cw2.pdf (cw2_nst.pdf) oraz programem i danymi zawartymi w pliku cw2_dir.tgz.
- 3. Program należy wykonywać pod linuksem (fedora, debian, centos itp).
- 4. Indywidualne dane do zadań A, B, (C) należy wziąć z pliku cw2_dane_sta (cw2_dane_nst).
- 5. Należy wypróbować pracę z programem wg poniższego README:

export UNAME=nazwisko cd data_1D (lub data_2D)

../a.out

deck (musi to być napisane bezbłędnie!)

Pojawi się menu, należy wypróbować poszczególne opcje. Ich znaczenie jest opisane na 2-ej stronie tematu.

- 6. Znaczenie terminów użych w temacie jest następujące:
  - Zbieżność szybkość zmniejszania się błędu wraz ze wzrostem liczby stopni swobody oznaczanej jako ndof.
  - $\bullet$ Stopień zbieżności parametr r w relacji błędu i liczby stopni swobody ndof:

$$\text{blad} \approx C \cdot ndof^{-r} \qquad \Longleftrightarrow \qquad \underbrace{\log \text{blad}}_{y} \approx \underbrace{\log C}_{b} - r \underbrace{\log ndof}_{x}$$

$$y \approx b - r \cdot x$$

Widać stąd, że stopień zbieżności r znajdujemy tworząc wykres zależności błąd(ndof) w skali logarytmicznej jako współczynnik nachylenia otrzymanej prostej.

• Otrzymanie wykresu zbieżności sprowadza się do rozwiązania zadania na kilku (np. 5-6) siatkach o coraz mniejszych elementach lub wyższym stopniu p.

- W zad.1 działamy na siatkach równomiernych wg następującego schematu komend:
  - (a) **mesh** wejdź do opcji mesh
  - (b) enrich, global, order=p, gdzie p to wymagany stopień aproksymacji 1,2,3
  - (c) plot zobacz siatkę (okna nie gasić! za pierwszym razem plot powtórzyć)
  - (d) end wróć do menu głównego
  - (e) solve rozwiąż zadanie
  - (f) profile=1 wyświetl rozwiązanie
  - (g) **errest** wyświetl błąd i ndof i ich logarytmy; naleźy zanotować log10(ndof) oraz H1: log10(błąd) do wykonania wykresu zbieżności. Przykładowy wydruk (czerwone pozycje należy odnotować):

```
\begin{array}{lll} \text{TOTAL NDOF} = & 11 & \log 10 = \textbf{0.1041}E + \textbf{01} \\ \text{TOTAL ERRORS}: \\ \text{L2}: & 0.4325E - 01 & \log 10 = -.1364E + 01 \\ \text{H1}: & 0.1207E + 01 & \log 10 = & \textbf{0.8166}E - \textbf{01} \\ \text{MAX}: & 0.4252E + 00 & \log 10 = -.3714E + 00 \end{array}
```

- (h) mesh wejdź do opcji mesh
- (i) refine, global podziel wszyskie elementy
- (j) **plot** zobacz siatkę
- (k) end wyjdź do menu głównego
- (1) skocz do (e); wykonaj taka petle 4-5 razy, aby otrzymać dane do wykresu
- W zad.2 działamy bardzo podobnie jak w zad.1. Jedyna różnica polega na tym, że aby podzielić elementy nie wchodzimy do opcji **mesh**, lecz wykonujemy kolejno komendy: **errest** i **adapth**. To dzieli tylko elementy z największym błędem. Na każdym etapie możemy oglądać rozwiązanie oraz siatkę.
- Do wyświetlania rozwiązania zadania 2-wymiarowego C (nst B) opcję "profile=1" zastępujemy przez **twodim** lub **tridim** (co rysuje mapę lub 3D perspektywe).
- 7. Dane zadań 1-wymiarowych A,B (nst: A) znajdują się w katalogu data_1D. Dane zadania 2-wymiarowego C (nst: B) w katalogu data_2D. Dane te należy wprowadzić w pliku data_1D/decks/deck.com (zad. 1D) lub data_2D/decks/deck.com (zad. 2D). W drugiej części tych plików jest umieszczone wiele zadań przykładowych, z których wszystkie poza jednym są wykomentowane znakiem #, a tylko jedno jest pozostawione aktywne miedzy dwoma znakami procentu.

Studenci stacjonarni jako zadanie B rozwiazują zadanie zatytułowane:

#SINGULARITY: $X^{**}A + (1-x)^{**}B$

Dla zad.4 należy samodzielnie zapisac w pliku data_1D/decks/deck.com rozwiązanie w postaci wielomianu 4-tego stopnia biorąc za wzór przykłady wielomianów podane na pocczątku. Należy koniecznie użyć nawiasów dla wymuszenia kolejności działań.

- 8. W razie kłopotów z wykonaniem ćwiczenia, proszę pytać (najlepiej, gdyby pytała 1 osoba w imieniu wszystkich) . Wówczas uzupełnię niniejszą informację .
- 9. Powodzenia!